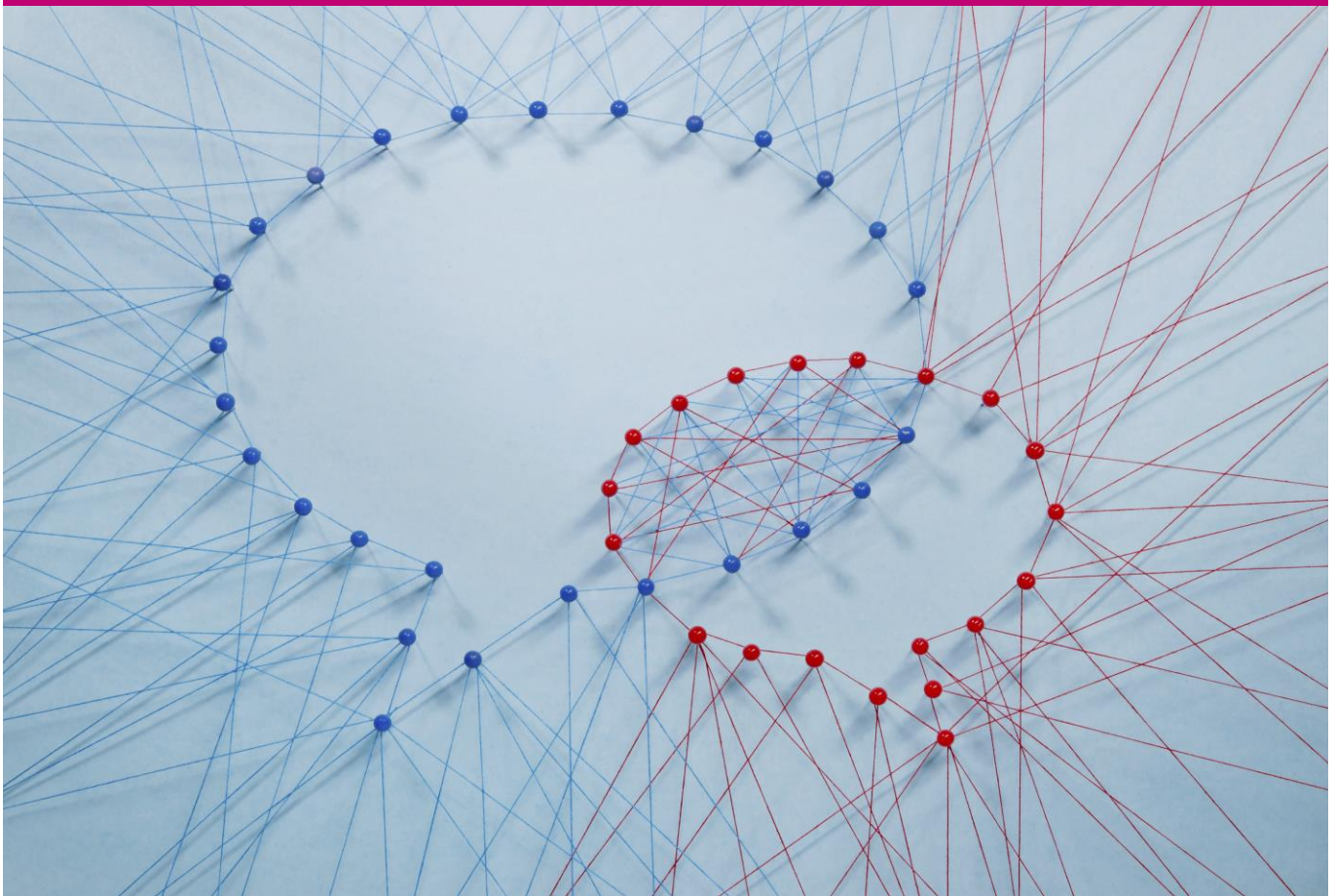

Evaluatie Samenwerking binnen het CJG Zutphen

In opdracht van:
Gemeente Zutphen

Warnsveld, september 2016

Ir. Cobi Izeboud , onderzoeker (functionaris gezondheidsbevordering)
Ir. Caroline Timmerman-Kok, onderzoeker (epidemioloog)

Voorwoord

Voor u ligt een rapport met de resultaten van de evaluatie van de samenwerking binnen het CJG Zutphen.

In 2012 hebben elf organisaties zich via een samenwerkingsovereenkomst aan het CJG en haar doelen verbonden. Het CJG is vervolgens opgezet als netwerkorganisatie. In de projectgroep CJG hebben deze organisaties aan de doelen van het CJG gewerkt.

De overeenkomst loopt tot en met december 2016 en eindigt dus eind van dit jaar. De gemeente Zutphen heeft daarom het Evaluatiebureau Publieke Gezondheid gevraagd om de samenwerking te evalueren.

In de evaluatie is gekeken hoe de partners van het CJG de onderlinge samenwerking ervaren en waarderen. Daarnaast is besproken in hoeverre de doelen van het CJG zijn behaald. Hiervoor zijn interviews afgenomen bij projectgroepleden en uitvoerenden van de samenwerkingspartners. De bespreking van de eerste resultaten in de projectgroep CJG gaf ook input. Het conceptrapport is opgesteld en in de stuurgroep Jeugd en Onderwijs besproken.

Zo is dit rapport tot stand gekomen, waarin de beschreven resultaten handvatten bieden om het vervolg van de samenwerking vorm te geven.

Wij willen alle deelnemers aan de interviews hartelijk danken voor de openheid en de informatie die zij hebben gegeven. Dankzij hun medewerking kon de evaluatie binnen de gewenste tijd worden verricht.

Wij wensen u veel succes en plezier bij het lezen van dit rapport.

Warnsveld, september 2016

Cobi Izeboud, onderzoeker (functionaris
gezondheidsbevordering)
Caroline Timmerman-Kok, onderzoeker (epidemioloog)

Inhoudsopgave

1	Kort & krachtig	2
1.1	Aanleiding voor de evaluatie	3
1.2	Evaluatievraag	3
1.3	Conclusies & aanbevelingen	3
2	Achtergrond van de evaluatie	4
2.1	De samenwerkingsovereenkomst en het CJG	4
2.2	De evaluatievraag van de gemeente Zutphen	5
2.3	Aanpak van de evaluatie	5
3	Resultaten	7
3.1	Samenwerking binnen het CJG	7
3.2	De doelen	9
4	Conclusies en aanbevelingen	13
4.1	Conclusies	13
4.2	Aanbevelingen	14
	Bijlagen	16
1	Item list interviews	17
2	Deelnemers interviews	20

1 Kort & krachtig

- Aanleiding voor de evaluatie
- Evaluatievragen
- Conclusies & aanbevelingen

1 Kort & krachtig

1.1 Aanleiding voor de evaluatie

Op basis van de Wet op de Jeugdzorg - in 2015 opgevolgd door de Jeugdwet - startte de gemeente Zutphen in 2012 met tien maatschappelijke organisaties het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Afspraken hierover zijn voor 2012 tot en met 2015 vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst, die na 2015 met één jaar is verlengd.

In artikel 10.2 staat opgenomen dat bij afloop van de overeenkomst de samenwerking wordt geëvalueerd. De gemeente Zutphen heeft het Evaluatiebureau Publieke Gezondheid de opdracht gegeven deze evaluatie te verrichten. Voor de evaluatie zijn face-to-face interviews gehouden met de CJG-projectgroepleden en collega's van hen. Vlak na de interviews zijn opvallende punten in de projectgroep CJG besproken; in september is met de stuurgroep Jeugd en Onderwijs het conceptrapport besproken.

1.2 Evaluatievragen

Het doel van de evaluatie is om handvatten te krijgen hoe de samenwerking te vervolgen. De gemeente wil de resultaten met de betrokken CJG-organisaties gebruiken voor een nieuwe overeenkomst vanaf 2017. De evaluatievragen zijn:

1. Hoe ervaren en waarderen de partners van het CJG de onderlinge samenwerking?
2. In hoeverre zijn de doelen in de samenwerkingsovereenkomst gehaald en in hoeverre heeft de huidige samenwerking bijgedragen aan de doelen van het CJG, zoals verwoord in de overeenkomst?
3. Wat zijn de goede punten in de samenwerking en welke verbetermogelijkheden bestaan er?

1.3 Conclusies & aanbevelingen

Uit het onderzoek komt naar voren dat een CJG Zutphen tot stand is gekomen. Hiervoor werken elf organisaties, waaronder de gemeente, met elkaar samen in de projectgroep CJG. De organisaties in de projectgroep vinden de sfeer daarin prettig en de samenstelling een goede vertegenwoordiging van het preventieve veld. Wel is er soms sprake van concurrentie en wrijvingen rond activiteiten.

Er zijn ondersteuningsteams en open inloopsprekuren op basisscholen georganiseerd. Verder zijn een fysiek inlooppunt, websites, casusoverleg en dienstverlening in wijken en op scholen gerealiseerd. Er is dus winst behaald op de vier doelen van het CJG. Daarnaast is de conclusie over deze vier doelen:

1. Voor het doel om ouders en kinderen in een vroeg stadium te helpen, is de wens om meer in te zetten op preventie. Dit kan, zoals voorgesteld, met goede preventieprogramma's; kennisoverdracht van vroege signalen van zware problematiek aan preventieprofessionals; voor ouders vroege informatie en verwijzing naar vrij toegankelijke zorg via de JGZ-contactmomenten; en preventief om tafel met scholen. Rond de open spreekuren en de ondersteuningsteams – resultaten onder dit doel - is inzet nodig om de samenwerking te verbeteren.
2. Wat betreft een bereikbare en toegankelijke voorziening voldoet het pand aan de Govert Flinkstraat goed. Vragen zijn of het CJG bij ouders bekend is, zij naar binnen durven en de weg vinden nu er drie toegangen (Plein, wijkteams, CJG) zijn.
3. De realisatie van een sluitende jeugdketen is verbeterd. Er is een keten voor 18 – 23 jaar nodig, en de afstemming tussen ketens vraagt aandacht.
4. De huidige organisaties vinden dat de juiste organisaties rond het preventieve veld nu deel uitmaken van het CJG. Ze vinden hun samenwerking van groot belang, maar niet zozeer om dit uit naam van het CJG te doen. Suggestie is naast de eigen naam, de naam van het CJG te noemen..

Het wordt aanbevolen om de CJG-doelen jaarlijks te concretiseren; tot een eenduidige definitie van preventie te komen; voor de uitvoering van activiteiten een stappenplan op te stellen en de uitvoering te monitoren; de projectgroep planmatiger te organiseren; een procedure op te stellen voor vastlopende samenwerking rond CJG-activiteiten; en meer activiteiten te evalueren.

2 Achtergrond van de evaluatie

- De samenwerkingsovereenkomst en het CJG
- De evaluatievraag van de gemeente Zutphen
- Aanpak van de evaluatie

2 Achtergrond van de evaluatie

2.1 De samenwerkingsovereenkomst en het CJG

Maart 2012 hebben de gemeente Zutphen en tien maatschappelijke organisaties een samenwerkingsovereenkomst getekend. Daarmee verbonden zij zich aan de concrete invulling van het CJG, door uitvoering van de samenwerkingsafspraken in de overeenkomst. Eerder had een aantal van deze organisaties in een intentieverklaring het eerste ontwerp van het CJG geschetst.

Ondertekenaars samenwerkingsovereenkomst 2012:

- Bureau Jeugdzorg Gelderland
- De Blokkentoren
- Gemeente Zutphen
- GGD Gelre-IJssel
- Perspectief Zutphen
- Samenwerkingsverband VO Zutphen e.o.
- Schoolbesturen Primair Onderwijs
- Schoolbesturen Voortgezet Onderwijs
- WSNS regio Zutphen
- Yunio
- Zutphens Directeuren Overleg Cultuur en Kunst

In de samenwerkingsovereenkomst staan de vier doelen van het CJG:

1. kinderen, jongeren en hun ouders al in een vroeg stadium helpen met hun vragen en problemen rond opgroeien en opvoeden, zodat vragen en problemen niet groter worden

- en om zwaardere zorg vragen: verschuiving van geïndiceerde jeugdzorg naar preventief jeugdbeleid.
2. realiseer een laagdrempelige, toegankelijke, herkenbare voorziening voor kinderen, jeugdigen en hun ouders/verzorgers en intermediairs/professionals.
3. organiseren van een sluitende jeugdketen (min 9 maanden tot 23 jaar): aanbod en samenwerking.
4. er naar streven dat alle professionals en organisaties die met kinderen, jongeren en hun ouders/verzorgers werken, onderdeel uitmaken van het CJG.

In de overeenkomst staat verder de gewenste realisatie van:

- a. een fysiek inlooppunt;
- b. een virtueel CJG. Voor jongeren www.zutphen4you.nl; voor ouders en professionals www.cjgzutphen.nl;
- c. dienstverlening aangeboden op de vindplaatsen scholen en wijken;
- d. samenwerking van alle betrokken organisaties op casusniveau;

De gemeente Zutphen heeft de regie over het CJG. De CJG-coördinator is bij de gemeente in dienst en bevordert de samenwerking. Volgens de samenwerkingsovereenkomst is de stuurgroep Jeugd en Onderwijs de opdrachtgever van het CJG, met de wethouder Jeugd als voorzitter, vanuit de gemeentelijke regierol. De opdracht aan de projectgroep CJG was de realisatie van het CJG en uitvoering van haar doelstellingen.

De huidige samenwerkingspartners verschillen enigszins van die in 2012, wegens fusie, faillissement of gewenste aanvulling.

Huidige samenwerkingspartners in de stuurgroep Jeugd en Onderwijs (st) en/of CJG-projectgroep (pr):

- Gemeente Zutphen	st. en pr.
- GGD Noord- en Oost-Gelderland	st. en pr
- Jeugdbescherming Gelderland	st.
- MEE-Oost	pr.
- Onderwijs Zorg Centrum Zutphen (OZC)	pr.
- Perspectief Zutphen	st. en pr.
- Samenwerkingsverband VO regio Zutphen	st.
- Samenwerkingsverband PO IJssel/Berkel	st. en pr
- Schoolbesturen Primair Onderwijs	st.
- Schoolbesturen Voortgezet Onderwijs	st.
- Yunio	pr.
- Zudocku	st.

In de overeenkomst staat het voornemen de samenwerking in het laatste jaar te evalueren. De gemeente wil zo van de partners input krijgen hoe de samenwerking binnen het CJG verder vorm te geven en te verstevigen, mede in het licht van de invoering van de Jeugdwet in 2015.

2.2 De evaluatievraag van de gemeente Zutphen

De resultaten van de evaluatie vormen input voor een nieuwe samenwerkingsovereenkomst vanaf 2017.

De gemeente heeft rond de samenwerking binnen het CJG de volgende drie hoofdvragen:

- Hoe ervaren en waarderen de partners van het CJG de onderlinge samenwerking?
- Wat zijn de goede punten in de samenwerking en welke verbetermogelijkheden bestaan er?
- In hoeverre zijn de doelen in de samenwerkingsovereenkomst gehaald en in hoeverre heeft de huidige samenwerking bijgedragen aan de doelen van het CJG, zoals verwoord in de overeenkomst?

• Samenwerking

Twee aspecten van samenwerking zijn bekeken. Het gaat allereerst om evaluatie van de vorm die voor de samenwerking is gekozen, namelijk een netwerkorganisatie. Een netwerkorganisatie kenmerkt zich door samenwerking tussen autonome organisaties, die dus niet hiërarchisch verbonden zijn. Werkt deze organisatievorm goed om de inhoudelijke doelstellingen van CJG te bereiken?

Ten tweede gaat de samenwerking over de relaties tussen de organisaties. Vragen over de onderlinge werkafspraken en de betrokkenheid van de deelnemende organisaties horen hierbij.

De samenwerking is erop gericht de doelen te behalen. In welke mate zijn de doelen dus behaald? In hoeverre is aanpassing van de doelen nodig, bijv. aan het transitiebeleid van de gemeente?

2.3 Aanpak van de evaluatie

Om antwoord te krijgen op de drie hoofdvragen van het evaluatieonderzoek is gekozen voor face-to-face interviews met twee medewerkers van elke organisatie. Eén daarvan heeft zitting in de projectgroep CJG en heeft een functie als leidinggevende of beleidsmedewerker. Daarnaast is gevraagd om een medewerker met een uitvoerende functie. Via interviews kunnen betrokkenen goed toelichten hoe zij de samenwerking ervaren en welke verbeteringen zij mogelijk vinden. Naar voren gebrachte punten uit één interview kunnen in een volgend interview ook aan bod komen.

Het Evaluatiebureau heeft in overleg met de opdrachtgever een itemlist opgesteld (bijlage 1). Tussen 26 mei en 16 juni 2016 zijn op het stadhuis acht interviews gehouden met 17 personen (bijlage 2). In twee interviews waren drie medewerkers aanwezig, in één interview één medewerker. De interviews duurden gemiddeld 1,5 uur. Ze zijn opgenomen en uitgewerkt in een gespreksverslag, dat aan de geïnterviewden is voorgelegd.

Twee geïnterviewden maakten deel uit van de stuurgroep en zijn op verzoek van de gemeente geïnterviewd. Zij waren namelijk in de eerste jaren nauw betrokken bij de opzet van het CJG. Als in dit rapport 'projectgroepleden' staat, bedoelen we daarmee ook deze twee stuurgroepleden. Sommige gesprekspartners waren vanaf de start bij het CJG betrokken, anderen zijn in een latere fase betrokken geraakt.

De evaluatie van het toegangsteam was nadrukkelijk geen doel van dit onderzoek. Er zijn geen rechtstreekse vragen over gesteld. Wel kwam het soms ter sprake, bij bespreking van de doelen of het CJG in de toekomst.

Na het laatste interview volgde in juni een projectgroepvergadering. Het Evaluatiebureau heeft punten ingebracht die in veel gesprekken zijn genoemd. De projectgroepleden bespraken deze met elkaar. Zo kregen zij

inzicht in de mening van andere partners. Het conceptrapport is in september in de stuurgroep Jeugd en Onderwijs besproken.

Naast de informatie uit de interviews is uit beide besprekingen input meegenomen voor dit rapport.

3 Resultaten

- Samenwerking binnen het CJG
- De doelen

3 Resultaten

3.1 Samenwerking binnen het CJG

Deze paragraaf gaat in op de eerste onderzoeksvraag: hoe ervaren en waarderen de samenwerkingspartners de onderlinge samenwerking?

- **Samenwerking binnen de projectgroep CJG**

De informatie over de samenwerking binnen de projectgroep CJG is afkomstig uit de interviews met de projectgroepleden, inclusief de twee stuurgroepleden, en komt dus niet van alle geïnterviewden.

De meeste deelnemers aan de projectgroep CJG vinden het overleg binnen de projectgroep goed en prettig verlopen en ervaren een sfeer van vertrouwen. Via de projectgroep CJG voelen zij zich betrokken bij de meningsvorming over het CJG. Zij zeggen dat op een open manier aspecten van het CJG aan de orde komen. Een deelnemer noemt de bereidheid van organisaties om over eigen grenzen heen te kijken als positief punt.

Veel projectgroepleden vertellen dat het in het begin zoeken was. Er was een ontwikkelingsfase waarin is gekeken naar wat het CJG behelsde, wat voor soort CJG het moest zijn. Welke vindplaats kiezen en hoe onderwijs en wijk met elkaar verbinden. Zo is gezocht naar de invulling van het CJG.

Er is begrip dat de ontwikkelingsfase tijd kostte, omdat het CJG nieuw was. Een deelnemer noemt dat door de vele agendapunten niet altijd duidelijk was welk doel de organisaties wilden bereiken.

Er zijn ook lastige onderwerpen. Dan wordt concurrentie ervaren en is er ergernis. Het lukt de ene keer gemakkelijker hiervoor oplossingen te zoeken dan de andere keer. Genoemd zijn o.a. de discussie over de beste vindplaats van kinderen en jongeren, de plek voor het toegangsteam, de spreekuren en de

samenwerking tussen het ondersteuningsteam op het basisonderwijs en de GGD. Veel projectgroepleden geven aan dat ze vinden dat rond lastige onderwerpen de samenwerking wel beter is geworden.

Meerdere deelnemers aan de projectgroep CJG merken op dat vergaderingen regelmatig worden afgezegd. Dit vinden zij niet wenselijk voor de voortgang van het beleid en de activiteiten. Ook is er vraag naar een goede agenda, die ze op tijd ontvangen, duidelijke notulen en besluitenlijsten.

Daarnaast geven deelnemers aan behoefte te hebben aan een duidelijk jaarplan met jaardoelen om de samenwerking te concretiseren. Daarmee zou het projectgroepoverleg doelgerichter kunnen werken en zo meer kunnen bereiken.

Verder vragen enkele deelnemers om afspraken over de uitvoering van het gekozen beleid: wie voeren het beleid op welke wijze uit en hoe zorgen we dat dit gebeurt. Zo kan op uitvoerend niveau de samenwerking beter vorm krijgen, vinden zij.

Daarbij is het goed het werkveld te betrekken, want de medewerkers weten hoe zaken nu verlopen en of uitvoeringsplannen kans van slagen hebben.

Een projectgroeplid stelt voor de naam 'projectgroep CJG' te veranderen, omdat zij vindt dat het CJG staat voor het toegangsteam. Andere deelnemers opperen ook een naamswijziging, zij vragen zich af of de naam de lading dekt. Is, was een vraag, bijv. projectgroep netwerk jeugdhulpverlening beter? Ook suggereert 'projectgroep' dat het tijdelijk is, omdat een project een begin- en einddatum heeft.

Tot slot stellen enkele deelnemers voor regelmatig de uitvoering te evalueren, bijvoorbeeld de plaatsing van een gezinscoach in de ondersteuningsteams of het functioneren van de projectgroep CJG.

- **Samenstelling projectgroep CJG**

De meeste geïnterviewde projectgroepleden vinden dat de huidige organisaties in de projectgroep CJG goed het preventieve voorveld vertegenwoordigen. Preventie zien zij als kern van de projectgroep CJG.

Zij vinden dat de projectgroep niet te groot moet worden. In de interviews hebben zij onder andere stilgestaan bij politie, justitie, ggz en huisartsen. Twee geïnterviewden noemen huisartsen als mogelijke toevoeging. Een verdere duidelijke voorkeur voor een toevoeging aan de projectgroep CJG is er niet.

Een deelnemer aan de projectgroep CJG vindt de doelstellingen van de samenwerking leidend voor wie deelneemt aan de projectgroep en dus ook van eventuele zorgaanbieders. Voor een andere deelnemer hangt dit af van de opdracht van de stuurgroep. Een genoemd risico voor toevoeging zorgpartijen aan de projectgroep CJG, is dat je snel terecht komt op casusniveau. Terwijl dit overleg over de voorkant, dus preventie, gaat.

Een geïnterviewde merkt op dat enkel de managers om tafel zitten. Meer contact tussen de hulpverleners en professionals zou volgens hem een stimulans zijn voor het CJG.

Het management- en uitvoerendenoverleg van het Plusteam Jeugd zijn ook overleggen op het CJG, met daarin zorgaanbieders. Een geïnterviewde vindt dat samenvoeging van het managementoverleg en de projectgroep CJG beter tot maatwerk zou kunnen leiden. Samen kunnen ze volgens haar bepalen wanneer opschaling nodig is, met als inzet zo licht en dichtbij mogelijk.

- **De transities**

De gemeente kreeg vanaf 2015 door de transitie van rijks- en provincietaken te maken met veel nieuwe taken. Eén daarvan is de transitie Jeugdzorg. De voorbereidingen hierop hebben enkele activiteiten binnen het CJG Zutphen vertraagd of gestopt. Geïnterviewden noemen onder meer dat de projectgroep CJG enkele keren is afgezegd. Ook is de inzet op de beeldvorming over het CJG - wat is het CJG ; de organisaties werken namens het CJG - , enige tijd vrijwel stilgevallen.

Vanuit haar nieuwe taak rond de jeugdhulp heeft de gemeente het toegangsteam opgezet. Dit is het team om zo nodig jongeren en gezinnen naar individuele jeugdhulp door te verwijzen. In de projectgroep CJG is lang gediscussieerd over de plek van het toegangsteam. De gemeente heeft besloten dat dit team binnen de gemeente valt. De uitvoering van het toegangsteam vindt plaats op de fysieke locatie van het CJG.

De meeste geïnterviewde uitvoerenden en enkele projectgroepleden zien het CJG in eerste instantie als het toegangsteam en hebben weinig of minder weet van de andere taken en activiteiten van het CJG.

Anderen zien mogelijkheden tot samenwerking met het toegangsteam, omdat het transitiedoel om zwaardere zorg te

verminderen en lichte zorg dichtbij te verlenen, ook een doel is van het CJG.

Enkele geïnterviewden noemen het belang van ontschotting tussen het toegangsteam en het Plein (toegang WMO en Participatie). Jongeren die tot 18 jaar via het toegangsteam hulp ontvangen, zouden bij een goede samenwerking met het Plein de hulp kunnen vervolgen. De doelgroep van het CJG betreft namelijk jongeren tot en met 23 jaar.

Een andere geïnterviewde vindt verbanden tussen het Onderwijs Zorgcentrum Zutphen (OZC), het CJG – inclusief toegangsteam –, Jeugdbescherming Gelderland en Veilig thuis belangrijk. Zij kunnen afspraken maken over het verloop van hulpverlening, op- en afschaling en de regio.

Een ander punt van de geïnterviewden over het toegangsteam is dat het niet de laagdrempeligheid van het CJG mag beïnvloeden. Daarbij wijzen zij op de angst die mensen hadden om contact op te nemen met het vroegere bureau Jeugdzorg.

- **Het CJG als netwerkorganisatie**

Een netwerkorganisatie bestaat uit niet-hiërarchisch verbonden organisaties, die autonoom met elkaar samenwerken. Zij worden gefaciliteerd en niet zozeer aangestuurd. In de opzet voor het CJG Zutphen is gekozen voor deze vorm van samenwerking.

In hoeverre vinden de projectgroepleden dit een goede organisatievorm voor het CJG?

Met name de geïnterviewde projectgroepleden ervaren dat het CJG een netwerkorganisatie is. Uitvoerenden hebben hier over het algemeen minder een beeld van, met uitzondering van hen die al langer bij het CJG zijn betrokken.

Op de vraag of het CJG een netwerkorganisatie moet blijven, antwoorden de geïnterviewden bevestigend.

Eén geïnterviewde vindt het niet de meest ideale vorm, maar ziet geen alternatief. Volgens een ander sluit het goed aan bij de samenwerkingsvorm in het voortgezet onderwijs. Een derde zegt dat het de enige vorm is die werkt en vindt het de kunst de organisaties te verbinden.

Sommige geïnterviewden noemen dat de rol van de gemeente binnen de netwerkorganisatie afwijkt van die van de andere organisaties. Als regievoerder - met de CJG-coördinator in de projectgroep en de wethouder Jeugd in de stuurgroep - en als subsidiegever van veel organisaties, is zij degene die beslissingen neemt, zeker als de samenwerkingspartners er

onderling niet uitkomen. Zoals bij het besluit over de plek van het toegangsteam.

Alle geïnterviewden is gevraagd een cijfer aan de samenwerking te geven. Sommigen maakten daarbij een onderscheid tussen de onderlinge relaties en de inhoud. De onderlinge relaties kregen goede voldoende, cijfers over de inhoud, het behalen van doelen waren lager. Twee deelnemers gaven de samenwerking een onvoldoende.

3.2 De doelen

De samenwerking die plaatsvindt binnen het CJG is erop gericht om de vier doelen van het CJG te realiseren. Tijdens de interviews is elk doel op een A4 voorgelegd en met de aanwezigen besproken.

Zeven van de 17 geïnterviewden zijn betrekkelijk kort bij de projectgroep CJG of het CJG betrokken. Zij hebben meer moeite de doelen, en de bijdrage van het CJG daaraan, te evalueren.

- **Doel 1: kind en ouder in een vroeg stadium helpen**

Doel 1 is: kinderen, jongeren en hun ouders al in een vroeg stadium helpen met hun vragen en problemen rond opgroeien en opvoeden, zodat vragen en problemen niet groter worden en om zwaardere zorg vragen: verschuiving van geïndiceerde jeugdzorg naar preventief jeugdbeleid.

Acht geïnterviewden vinden dat er in meer of mindere mate vooruitgang is geboekt. Twee geïnterviewden vinden dat op dit doel evenveel wordt bereikt als voordat het CJG er was.

Als reden voor de vooruitgang op dit doel noemen de geïnterviewden:

- de ondersteuningsteams op basisscholen;
- de spreekuren op basisscholen;
- de toegenomen contacten tussen organisaties en de versterkte samenwerking;
- de KIES-training van Lindenhout en GGD voor kinderen in echtscheidingssituaties;
- de gemeente noemt de financiering uit de CJG-middelen aan Homestart (opvoedondersteuning), jongerencoaches, Piep zei de muis, het OZC en andere preventie-activiteiten;

- de vragen die bij het CJG binnenkomen via het consultatiebureau en de GGD, of via de sites van het CJG.

Een geïnterviewde vindt het moeilijk om aan te geven of de aangegeven vooruitgang geboekt is door het CJG of vanuit de uitvoerende organisaties. Een ander vraagt zich dit ook af, maar redeneert dat bij uitvoering door de organisaties het dus ook het CJG was. Een geïnterviewde denkt dat ouders voor vroege hulp nog vaak de vertrouwde routes lopen. Tegelijkertijd gaan ze dan naar organisaties van het CJG, huisartsen uitgezonderd. Enkele geïnterviewden noemen ook de goede samenwerking met het OZC. Dit schrijven ze niet aan het CJG toe, omdat het OZC eerder bestond dan het CJG.

Veel geïnterviewden vinden doel 1 het overkoepelende doel van het CJG en het doel waarbij het echt om preventie draait. Vijf van de acht geïnterviewde organisaties vinden dat preventie nog meer vorm moet krijgen en dat hier winst op is te behalen.

Preventie betekent voor hen allereerst de ontwikkeling van een positief klimaat, om problemen te kunnen voorkomen; de versterking van de kracht van gezinnen en kinderen; er op tijd bij zijn om te voorkomen dat het later mis gaat. Het gaat om samenwerking in het preventieve veld, verder dan op individueel casusniveau.

Om dit positieve preventieve klimaat te bereiken, zien de geïnterviewden enkele mogelijkheden. Zo noemen zij de uitvoering van goede preventieprogramma's, bijvoorbeeld het programma Stevig Ouderschap of bijeenkomsten voor aanstaande ouders van verloskundigen. Een andere ingebrachte mogelijkheid is de overdracht van kennis naar het preventieve voorveld. Bijvoorbeeld kennisoverdracht aan jeugdverpleegkundigen en –artsen over de herkenning van vroege signalen op jonge leeftijd van mogelijke zware psychiatrische problematiek op latere leeftijd; kennisoverdracht over mensen met een beperking en de ondersteuningsprogramma's aan medewerkers van de ondersteunings-, toegangs- en sociale wijkteams; inbreng van de expertise van het OZC daarin en andersom.

Naast dit preventieve klimaat hebben geïnterviewden het over preventie wanneer kinderen met problemen in een vroeg stadium worden gevonden en begeleiding krijgen. Ook hiervoor geven geïnterviewden suggesties. De contactmomenten van Yunio en de GGD vinden zij een vindplaats om ouders en kinderen in een vroeg stadium te helpen, bijvoorbeeld met informatie of een verwijzing naar

preventieprogramma's of vrij toegankelijke zorg, zodat ouders zelfstandig verder kunnen.

De tweede suggestie is dat medewerkers van Perspectief, GGD en de school met elkaar om tafel gaan als de school vragen heeft over een kind. Zodat er minder zorgkinderen in het ondersteuningsteam komen. Dit zou met een pilot kunnen worden uitgetoetst.

In het genoemde ondersteuningsteam op het basisonderwijs zit vanuit Perspectief de gezinscoach uit het sociaal wijkteam en vanuit het samenwerkingsverband IJssel/Berkel de onderwijscoach. Bij complexere ondersteuningsvragen schuift vanuit IJssel/Berkel een orthopedagoog aan.

Het ondersteuningsteam probeert vroegtijdig ouders en kinderen met vragen of problemen te helpen en doorverwijzing naar zwaardere zorg te voorkomen.

Een aantal geïnterviewden ziet het werk van het ondersteuningsteam als preventie, omdat de inzet lichte zorg is en voorkoming van zwaardere zorg.

De vijf organisaties die meer preventie willen, zien dit anders. Zij vinden dat het in het ondersteuningsteam al snel gaat om leerlingen met zware problematiek. Als het team een kind bespreekt, is er volgens hen al vaak sprake van zorgen. Ook vinden zij het ondersteuningsteam niet preventief, omdat ouders niet kunnen binnenlopen.

Twee organisaties vinden de combinatie van signaleerder en aanbieder van hulpverlening binnen het ondersteuningsteam afbreuk doen aan de onafhankelijkheid van het team. Er is volgens hen een ongewenste (schijn van) belang om zelf vervolghulp uit te voeren. Een andere organisatie zegt dat er discussie is geweest over de plaatsing van de gezinscoach uit het sociale wijkteam van Perspectief in het ondersteuningsteam en dat een evaluatie hiervan wenselijk is.

Geïnterviewden vertellen dat de samenwerking tussen het ondersteuningsteam en de GGD, die ook op het basisonderwijs werkzaam is, op de agenda staat. Er is nu weinig contact tussen het ondersteuningsteam en de GGD. Het is de bedoeling dat Perspectief, IJssel/Berkel en de GGD werkafspraken maken over de samenwerking in en rond het ondersteuningsteam. Daarvoor zou gekeken kunnen worden naar de samenwerking van het OZC met de GGD, die goed verloopt.

Een wens rond preventie is een goed preventieveld voor -9 maanden tot 4 jaar. Als er zorgen zijn over een kind, hoe werk je samen en zorg je voor regie? Het gaat bij deze doelgroep om de organisaties Yunio, Zozijn, verloskundigen, Lindenhout, MEE, Integrale Vroeghulp, de voorschoolse

voorzieningen en Perspectief. Hierover is een startbijeenkomst gehouden. Nu is er vraag naar concrete vervolgstappen.

Een andere wens is om de samenwerking met scholen rond preventie in het algemeen te versterken, op basis- en voortgezet onderwijs. Ook wordt een preventieve insteek op leerplicht genoemd: hoe te voorkomen dat leerlingen spijbelen, of dat ze thuis komen te zitten.

Een geïnterviewde merkt dat sinds het toegangsteam bestaat, de Integrale Vroeghulp voor kinderen met (mogelijk) een beperking, amper meer wordt gebruikt. Terwijl dit aansluit bij het preventieve doel.

Een vierde geïnterviewde pleit voor een preventieve aanpak op het ROC. Dit vindt hij belangrijk voor de jongere en preventie op het ROC vermindert volgens hem het beroep op zware zorg. Tot slot wordt erop gewezen dat het CJG vraaggericht werkt en dat er ouders en kinderen zijn die niet om hulp vragen. Via signalering door bijv. het Plein of woningbouwverenigingen kunnen deze ouders ook tijdig worden bereikt. De vraag is om dit te organiseren.

- **Inloopsprekuren, CJG-sites, e-consult.**

Het CJG heeft in het kader van preventie inloopsprekuren ingesteld. Daarnaast zijn er twee websites, een voor jongeren en een voor ouders en professionals. Zij kunnen ook via deze sites vragen stellen. Aanvankelijk draaiden Yunio, GGD en Perspectief de gesprekken in het CJG-gebouw. De GGD deed de eerste afhandeling van de mails, Perspectief beheerde de jongerenwebsite. Een geïnterviewde noemt dat de drie organisaties zo de toegang waren tot het CJG.

Omdat het inloopsprekuren niet veel bezoekers kreeg, is het afgeschaft. De jongerensite zal worden opgeheven omdat hij weinig wordt bezocht.

Later is gekozen om de gesprekken breder in te zetten. Toen zijn de inloopsprekuren op basisscholen gestart, met een sociaal werker van Perspectief of een jeugdverpleegkundige van de GGD. In hoeverre open gesprekken nu nog plaatsvinden, door wie en op hoeveel scholen is uit de interviews niet duidelijk geworden. Dit weerspiegelt de benodigde afstemming en samenwerking die verschillende partners hiervoor vragen. Er zijn volgens hen afspraken nodig op management- en uitvoerendenniveau en een goede uitvoering daarvan. Een geïnterviewde noemt verder nog dat de communicatie naar scholen hierover duidelijk moet zijn.

Alle geïnterviewden vinden dat doel 1, kind en ouder in een vroeg stadium helpen, moet worden behouden. "Het is waar de jeugdgezondheidszorg en de Jeugdwet voor staan."

- **Doel 2: laagdrempelige en herkenbare voorziening**

Doel 2 is: realiseer een laagdrempelige, toegankelijke, herkenbare voorziening voor kinderen, jeugdigen en hun ouders/verzorgers en intermediairs/professionals.

De geïnterviewden vinden het nieuwe CJG-pand aan de Govert Flinkstraat mooi, herkenbaar en laagdrempelig in de zin dat iemand binnen mag lopen. Het is goed dat de locatie in het centrum ligt en makkelijk is te bereiken. Er werken meerdere organisaties in het pand, zoals het consultatiebureau, de GGD en het toegangsteam.

Behalve dat het CJG te bezoeken is, is het ook bereikbaar via telefoon, mail of de website. Ook dit vinden geïnterviewden een laagdrempelige toegang.

In de samenwerkingsovereenkomst staat naast de doelen de gewenste realisatie van een fysiek inlooppunt, een virtueel CJG, samenwerking op casusniveau en dienstverlening in wijken en scholen. Deze realisatie is dus gebeurd.

De vraag die enkele geïnterviewden stellen, is of ouders echt het gevoel hebben voor alles in het CJG-pand binnen te kunnen komen. Of associëren ze het gebouw enkel met zorg of de aanvraag van een budget?

Een geïnterviewde denkt dat veel ouders het CJG nog niet kennen, en met zorgen over hun kind eerder naar de juf of meester gaan. Daarom is de basisschool ook als vindplaats gekozen.

Twee geïnterviewden zeggen dat mensen die het gebouw inlopen vervolgens niet weten waar ze naar toe moeten. Zij denken dat ouders het CJG-gebouw toegankelijker zouden vinden als er iemand is die hen welkom heet, de weg wijst en kleine vragen beantwoordt. Of als er in ieder geval bewegwijzering is.

Eén geïnterviewde denkt bij dit doel aan het ondersteuningsteam. Zij vindt de aanwezigheid van de gezinscoach in dit team, op school, reden voor ouders om het CJG als laagdrempelig te ervaren.

Meerdere geïnterviewden denken dat veel mensen de verkregen hulp niet als hulp van het CJG zien.

Eén geïnterviewde zegt dat het nog steeds niet altijd duidelijk is wanneer een medewerker iets doet vanuit zijn eigen organisatie of vanuit het CJG. Mede daardoor denkt zij dat niet goed van de grond is gekomen en dat ouders niet weten dat men vanuit het CJG werkt. Dit hangt volgens haar samen met de eigen opdracht en het eigen belang van iedere organisatie.

De sociale wijkteams, het Plein en het CJG zijn alle drie toegangen voor zorg. Enkele geïnterviewden stellen daarom de vraag of dit het de gezinnen gemakkelijk maakt de weg te vinden.

De aanwezigheid van drie toegangen vraagt volgens hen ook om verbinding en afstemming tussen de toegangen. Hierbij moet leidend zijn wat een inwoner ervan merkt. Er bestaan volgens de geïnterviewden al plannen hiermee aan de slag te gaan.

Als het gaat om het pand vinden de geïnterviewden doel 2 behaald. Als het gaat om laagdrempelig, herkenbaar en toegankelijk zijn er nog verbeteringen mogelijk.

- **Doel 3: sluitende jeugdketen**

Doel 3 is: organiseren van een sluitende jeugdketen (min 9 maanden tot 23 jaar): aanbod en samenwerking.

Enkele geïnterviewden vinden dat op dit doel winst is behaald vanwege de tot stand gekomen ondersteuningsteams op het basisonderwijs. Eén geïnterviewde ziet op alle leeftijden voorzieningen, en daarom in principe een sluitende keten. Wel is het goed te kijken of de bestaande voorzieningen de juiste voor de ouders zijn.

Drie geïnterviewden vinden dat een sluitende jeugdketen pas is gerealiseerd als preventie een feit is. Dit is volgens hen nu nog niet het geval.

De geïnterviewden noemen mogelijkheden om de resultaten op dit doel te verbeteren.

Zo noemen enkele geïnterviewden de aansluiting tussen de jeugdketen op het basisonderwijs met de zorgketen van het OZC op het voortgezet onderwijs. Ook is aansluiting met de keten van – 9 maanden tot 4 jaar nodig.

Daarnaast noemen enkele geïnterviewden dat het aanbod tussen 18 en 23 jaar een probleem is. Als jongeren 18 zijn, moet de ondersteuning of zorg abrupt worden afgebroken. Hiervoor noemen zij weer de benodigde samenwerking met het Plein. Wat doe je voor een jongere zodat hij toch een certificaat behaalt? Welke loopbaanbegeleiding is mogelijk? Kan de jeugdcoach via het Plein de begeleiding vervolgen?

Tot slot zegt een geïnterviewde dat de jeugdketen niet los staat van andere ketens, zoals van justitie of werk en inkomen. Ook daar zou betere afstemming over moeten zijn.

- **Doel 4: professionals en organisaties onderdeel CJG**

Doel 4 is: er naar streven dat alle professionals en organisaties die met kinderen, jongeren en hun ouders/verzorgers werken onderdeel uitmaken van het CJG.

Hoofdstuk 3.1 gaat in op de samenstelling van de projectgroep CJG. De projectgroepleden vonden dat de juiste partners uit het preventie veld daar deel van uitmaken.

Bij bespreking van doel 4 gaat het over de vraag in hoeverre de organisaties zich zelf deel uit vinden maken van het CJG.

De projectgroepleden (incl. stuurgroepleden) voelen zich onderdeel van het CJG tijdens hun deelname aan de projectgroep CJG of overleggen op het CJG, zoals die van de managers van het Plusteam Jeugd. Buiten deze overleggen om is dat gevoel minder en zien zij hun rol meer als netwerk- of samenwerkingspartner.

Uitvoerenden die geïnterviewd zijn, geven bijna allemaal aan dat zij zichzelf niet als onderdeel beschouwen van het CJG en zich ook niet zo presenteren. Volgens een geïnterviewde gebeurt dit ook niet in het ondersteuningsteam op basisscholen. Eén uitvoerende heeft zich wel enkele jaren als CJG voorgesteld, maar sinds de komst van het toegangsteam doet zij dit nauwelijks meer. Sommige geïnterviewden bezoeken en waarderen de CJG-lunches. Dit versterkt wel hun contacten en kennis over sommige onderwerpen, maar niet het gevoel zelf van het CJG te zijn.

Tegelijkertijd geven geïnterviewden aan dat onder de paraplu van het CJG de samenwerking in de loop der tijd is gegroeid. Er zijn gezamenlijke activiteiten opgezet, zoals de KIES-trainingen van Lindenhout en de GGD. De lijnen zijn korter omdat mensen elkaar nu kennen. Maar aan het beeld naar buiten toe - 'Dit is het CJG; Wij zijn het CJG' - kan nog het nodige op gebeuren, zo zegt ook de gemeente. Zij geeft aan dat er bij aanvang wel gesproken is over één logo en over het zichzelf voorstellen als CJG-medewerker. Dat is niet afgerond, en door de transities is dit naar de achtergrond geschoven.

Een aantal geïnterviewden vraagt zich af of gebruik van de naam CJG belangrijk is voor het bestaan van het CJG. Ook omdat volgens hen veel mensen nu het toegangsteam het CJG vinden. Zij vinden dat het vooral om de samenwerking gaat voor de ondersteuning aan ouders en kinderen.

De gemeente denkt dat gebruik van de naam CJG ouders duidelijk maakt waar het CJG voor is en geeft aan dat het tijd nodig heeft voordat de naam bij de inwoners bekend raakt.

Een aantal geïnterviewden vindt het lastig welke taken onder de noemer van het CJG dan wel onder die van de eigen organisatie te brengen. Zo vertelt een geïnterviewde dat een eerste contact met een kind vanuit de CJG-rol kan ontstaan. Daarna kan echter blijken dat er bredere problemen binnen het gezin zijn, waarvoor je hulp kan bieden vanuit je eigen organisatie. Dit roept dan de vraag op hoe jezelf voor te stellen.

Er is ook geen gezamenlijk registratiesysteem. Dit betekent dat een jongere in het systeem van de eigen organisatie staat opgenomen. Dit versterkt niet het gevoel vanuit het CJG te werken.

Er zijn suggesties om de eigen organisatiename te gebruiken, met vermelding van bijvoorbeeld '(kern/keten)partner van het CJG' of 'Ook CJG'.

4 Conclusies en aanbevelingen

- Conclusies
- Aanbevelingen

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

Er is in 2012 tussen elf organisaties een samenwerkingsovereenkomst gesloten, met als doel het CJG Zutphen vorm te geven.

De evaluatie laat zien dat een CJG tot stand is gekomen, waarin de deelnemende organisaties al zoekende samenwerking hebben opgebouwd. Er was een ontwikkelingsfase waarin keuzes zijn gemaakt rond het CJG. Zo is als vindplaats voor kinderen de basisscholen gekozen. Daarvoor zijn ondersteuningsteams op de scholen aan het werk gegaan. Ook zijn gezamenlijk open spreekuren georganiseerd en uitgevoerd. Het CJG zorgt verder via haar financiering voor uitvoering van preventieprogramma's zoals 'Piep zei de muis' en de KIES-training, die Lindenhout en de GGD samen geven.

In de projectgroep CJG vindt de beleidsvorming rond de samenwerking plaats. De organisaties geven aan dat zij de sfeer in de projectgroep CJG prettig vinden en dat er open met elkaar wordt gesproken. Zij vinden ook dat de samenstelling van de projectgroep goed is, want het vertegenwoordigt het preventieve veld.

Soms is er concurrentie en er zijn wrijvingen rond de uitvoering van activiteiten. Tegelijkertijd geven de meeste organisaties binnen de projectgroep CJG aan dat de samenwerking wel is gegroeid. Zo is er een basis voor de organisaties om verder aan de doelen van het CJG vorm te geven.

De evaluatie laat zien dat op de vier doelen zoals deze in de samenwerkingsovereenkomst 2012 – 2016 staan, vooruitgang is geboekt. De geïnterviewden vinden deze doelen nog steeds

leidend voor het CJG en zien mogelijkheden om verdere vooruitgang op de doelen te behalen.

Het eerste doel, kinderen en ouders in een vroeg stadium helpen, wordt veelal gezien als het overkoepelende doel van het CJG. Geïnterviewden vinden dat hier met o.a. het ondersteuningsteam, de open spreekuren en de CJG-websites vorm aan is gegeven.

Deze activiteiten zijn nog steeds in ontwikkeling, er lopen trajecten om de samenwerking rond het ondersteuningsteam en de open spreekuren te verbeteren.

Verder leeft bij veel organisaties de wens om meer in te zetten op preventie. Zij stellen de ontwikkeling van een preventief klimaat voor en geven suggesties: goede preventieprogramma's – voor ouders, op scholen - en kennisoverdracht over vroege signalen van latere zware problematiek aan preventieprofessionals zoals jeugdverpleegkundigen. Daarnaast willen zij preventie verder ontwikkelen door ouders en kinderen vroeg te helpen met informatie, verwijzing naar preventieve programma's en vrij toegankelijke zorg, bijvoorbeeld via de contactmomenten van Yunio en de GGD. Ook stellen ze een pilot voor waarin Perspectief en de GGD preventief om tafel gaan met de basisschool.

Het tweede doel is een laagdrempelige en herkenbare voorziening realiseren. Als het gaat om een goed bereikbaar en toegankelijk pand vinden de geïnterviewden doel 2 behaald. Als het gaat om als CJG laagdrempelig, herkenbaar en toegankelijk te zijn, zijn er verbeteringen mogelijk. De vraag is bijvoorbeeld of ouders van het bestaan van het CJG afweten of hulp die zij ontvangen, als CJG-hulp ervaren. Een ander aspect is de aanwezigheid van drie toegangen. Naast het CJG bieden ook het sociaal wijkteam en het Plein toegang tot zorg. Vinden ouders daarin de weg?

Wat betreft doel 3, de organisatie van een sluitende jeugdketen, is er sprake van vooruitgang, maar zijn er ook verdere wensen. Zo vraagt het aanbod voor 18- tot en met 23-jarigen jaar aandacht. Verder is de aansluiting en afstemming met (jeugd)ketens, zoals die van basis- en voortgezet onderwijs, keten onder de 4 jaar en de jeugdjustitieketen, een belangrijk agendapunt.

Doel 4 streeft ernaar dat alle professionals en organisaties die met kinderen, jongeren en hun ouders/verzorgers werken, onderdeel uitmaken van het CJG. De huidige organisaties vinden dat zij goed het preventieve veld vertegenwoordigen. Daarbij vinden ze de onderlinge samenwerking van groot

belang. Om dit onder de vlag van het CJG te doen, vinden zij minder belangrijk. Zij vinden dit bijvoorbeeld moeilijk, omdat binnen één contact de rol al kan veranderen van CJG naar de eigen organisatie. Ook is niet altijd duidelijk wanneer een activiteit CJG is.

Uit de evaluatie blijkt dus dat op alle doelen winst is behaald. Daarnaast zien de geïnterviewden nog veel mogelijkheden om meer vooruitgang te boeken. Dit alles om ouders en kinderen uit Zutphen bij vragen of problemen goed en tijdig te helpen.

4.2 Aanbevelingen

Uit het onderzoek komt naar voren dat er een CJG tot stand is gekomen, waarin verschillende organisaties al zoekende samenwerking hebben opgebouwd en nog opbouwen. Met elkaar werken ze aan de vier doelen zoals deze in de samenwerkingsovereenkomst 2012 – 2016 staan. Nu deze overeenkomst afloopt, zal de gemeente een nieuwe samenwerkingsovereenkomst opstellen. De resultaten van deze evaluatie kunnen hierbij als input dienen. Daarnaast geeft de evaluatie informatie over de wijze waarop de doelen van het CJG in de praktijk verder vorm kunnen krijgen.

Wij doen de volgende aanbevelingen:

- **Concretisering doelen**

Uit de evaluatie blijkt dat de doelen uit de eerste overeenkomst nog steeds als leidend worden gezien voor het CJG. Dezelfde doelen kunnen daarom goed worden gebruikt voor de tweede overeenkomst.

De huidige doelen zijn echter hoofddoelen, die vrij open laten hoe ze zullen worden bereikt. Het verdient daarom aanbeveling om de huidige doelen te vertalen naar concrete doelen. Bijvoorbeeld in een (kort) jaarplan met daarbij de vertaling naar de activiteiten in een bepaalde

periode. Het is goed om deze uitgewerkte doelen terug te laten komen op de agenda van de projectgroepvergadering.

- **Kansen voor preventie**

Uit het onderzoek komt naar voren dat de betrokken organisaties allemaal het belang van preventie inzien en de preventieve activiteiten willen versterken. Het transitiebeleid pleit ook voor preventie, vanwege de gewenste verschuiving van zware naar lichte zorg naar preventie. De gemeente Zutphen heeft daarnaast een bezuinigingsopdracht, die ook de inzet op preventie steunt.

De geïnterviewden geven concrete voorbeelden hoe preventie vorm kan krijgen.

Om preventie te versterken is het belangrijk om eenduidigheid te hebben over het begrip 'preventie'. Uit het onderzoek blijkt dat wat de één 'preventie' noemt, voor de ander 'zorg' is. De verwarring over preventie kan een gesprek over lopende of nieuwe activiteiten bemoeilijken en soms reden geven tot onbegrip of ergernis. Het is aan te bevelen dat organisaties met elkaar tot dezelfde definitie komen of dit verschil in de betekenis van preventie bespreken en (h)erkennen.

- **Organisatie en monitoring van de uitvoering**

Uit de evaluatie komt naar voren dat er de afgelopen jaren soms onduidelijkheid is rond de uitvoering van activiteiten. Als de projectgroep de doelen vertaalt naar een aanpak in de praktijk, is het goed om af te wegen of een verdere uitwerking nodig is voor de uitvoerenden. Bijvoorbeeld via een kort stappenplan of een schets van de uitgangspunten en kaders van de nieuwe aanpak. Het kan daarbij gaan om informatie, motivatie, toerusting en/of begeleiding, afhankelijk van de aanpak waartoe besloten is. Hierbij is het goed uitvoerenden te betrekken. De afweging of en zo ja, wat er in de praktijk nodig is, bevordert de uitvoering en lost mogelijke problemen op.

- **Versterken van de projectgroep**

Uit het onderzoek blijkt dat de samenwerking binnen de projectgroep is gegroeid. Om de projectgroep beter te laten functioneren is het aan te bevelen om te zorgen voor een duidelijke agenda (mede gevoed door het jaarplan en de doelen) en een overzichtelijke besluitenlijst.

De gemeente noemde tijdens het interview veel CJG-activiteiten die anderen niet hebben genoemd. Sommige organisaties wisten niet goed wat het werk van andere

organisaties inhoudt. Om samen de lijn van het CJG uit te zetten, is het belangrijk elkaar goed te informeren.

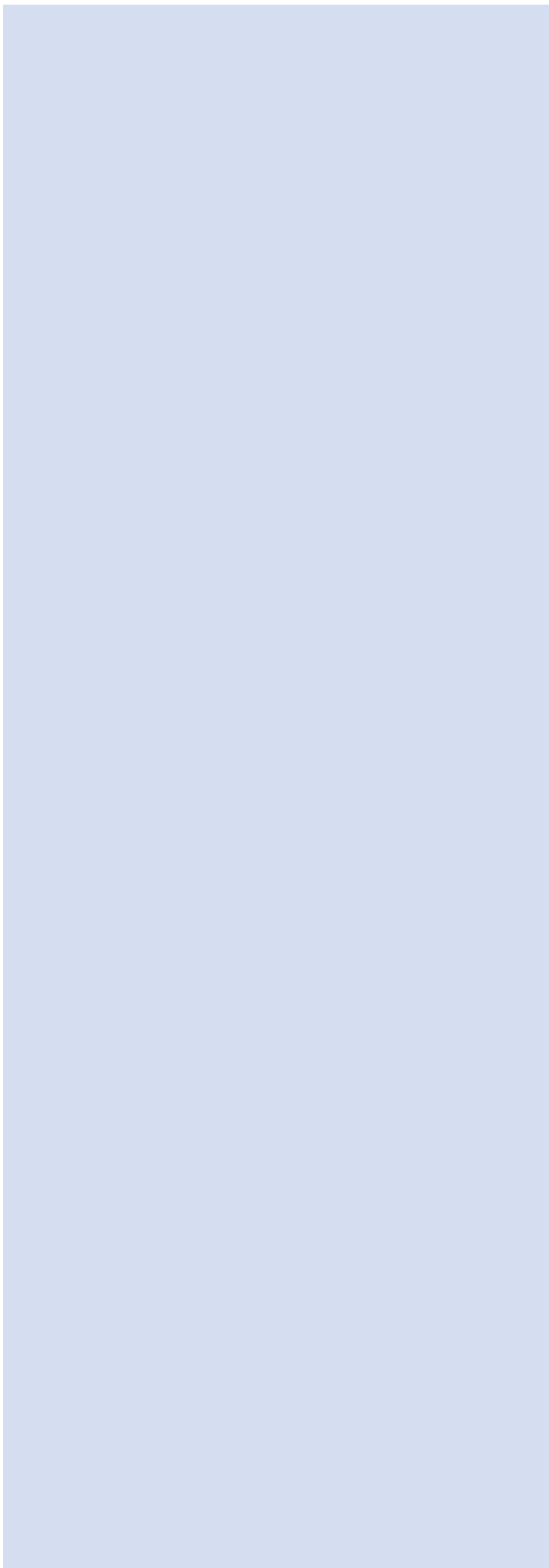
Als er problemen zijn rond de samenwerking klinken deze door in de projectgroepvergaderingen en stagneren activiteiten. Volg daarom een gerichte aanpak bij knelpunten zoals rond de spreekuren. Juist vanwege de netwerkorganisatie is het goed te weten welke stappen in zulke gevallen worden gezet en wat daarbij de rol is van de CJG-coördinator, de gemeente als regievoerder en van de stuurgroep. En wie de regie voert.

- [Evalueer meer](#)

Het doel van dit onderzoek was de samenwerking tussen de organisaties binnen het CJG te evalueren. Tijdens het onderzoek bleek er ook behoefte te bestaan aan de evaluatie van CJG-activiteiten en van de samenwerking die plaatsvindt. Het gaat bijvoorbeeld om het functioneren van de ondersteuningsteams, de samenwerking met het toegangsteam en de sociale wijkteams of de uitvoering van CJG-activiteiten. Dit geeft belangrijke informatie gezien de vier doelen die het CJG zich stelt. Daarom is ons advies om ook afzonderlijke activiteiten te evalueren.

Bijlagen

1. Itemlist interviews
2. Deelnemers interviews

1. Bijlage: Itemlist interviews

Itemlist interviews samenwerking binnen het CJG Zutphen

Versie 3, 2 mei 2016

- Kennismaking
- Toelichting op het onderzoek: opzet, wat doen we met de interviews, projectgroep CJG, stuurgroep
- Opname van de gesprekken, anonimiteit, tijdsbewaking.
- Gespreksverslag → reactie binnen bepaalde termijn, zo nee, akkoord
5 - 10 minuten

Vragen en onderwerpen

Bij alle antwoorden een toelichting vragen: waarom, waar blijkt dat uit, vinden jullie dit allebei, etc. En inzoomen op concrete activiteiten, zoals e-consult, inloopsprekuren, casusbespreking, signalering.

A. (Werk) Relaties tussen organisaties en vorm voor samenwerking 20 - 30 minuten

- Sinds 2009 is er een samenwerkingsovereenkomst waardoor uw organisatie en u deel uitmaken van het CJG Zutphen. Hoe heeft u dat tot nu toe ervaren?
- Wat gaat er goed in de samenwerking? (Doelen sa we: afstemming, intensivering, innovatie)
- Wat zijn verbeterpunten?
 - Punten langslopen - als deze niet worden genoemd – rond inhoud, organisatie, relatie
 - Werkafspraken:
 - Zijn de werkafspraken duidelijk en werkbaar, ook voor de betrokken professionals van uw organisatie?
 - Is het duidelijk wanneer het gaat om CJG aanbod, wanneer doorverwijzing?
 - Wat is jullie CJG-aanbod, waar begint het organisatie-aanbod? Duidelijk?
 - Is er voldoende afstemming tussen de partners, kwalitatief en kwantitatief?
 - Taken en rollen: duidelijk? Werkbaar?
 - Communicatie: op de hoogte? Is er goede informatie-uitwisseling?
 - Sfeer: prettig, vertrouwen?
- De intenties van de samenwerkingspartners staan in de overeenkomst: vraaggericht, kans- en oplossingsgericht; professionele verantwoordelijkheid; laagdrempelig; vindplaatsgericht; systeemgericht; waarborg doorgaande lijn. Hoe is hieraan gewerkt? Is dit voldoende uitgewerkt binnen het CJG? (zie uitleg in intentieverklaring)
- Voelen u en uw collega's zich onderdeel van het CJG? Wat is er nodig om u en uw collega's zich meer onderdeel van het CJG te voelen?
- Het CJG is gerealiseerd als een netwerkorganisatie. In hoeverre vindt u dit een goede organisatievorm voor het CJG?

B. Doelstellingen CJG Zutphen 20 - 30 minuten

1. kinderen, jongeren en hun ouders al in een vroeg stadium helpen met hun vragen en problemen rond opgroeien en opvoeden, zodat vragen en problemen niet groter worden en om zwaardere zorg vragen: verschuiving van geïndiceerde jeugdzorg naar preventief jeugdbeleid;
 - in hoeverre lukt het via het CJG kinderen, jongeren en ouders in een vroeg stadium te helpen?
 - gaat dit beter met het CJG dan in de oude situatie?
 - voorkomt het CJG zo zwaardere problemen?
 - En voorkomt het CJG zo vraag om zwaardere zorg?
 - In hoeverre heeft het CJG als netwerkorganisatie dus hieraan bijgedragen?
2. realiseer een laagdrempelige, toegankelijke, herkenbare voorziening voor kinderen, jeugdigen en hun ouders/verzorgers en intermediairs/professionals;
 - In hoeverre en waarom is het CJG volgens u
 - laagdrempelig?
 - toegankelijk?
 - herkenbaar? Sa we: Is het CJG bekend bij doelgroep en professionals?
 - voor ouders/verzorgers?
 - voor kinderen/jongeren?
 - voor intermediairs/professionals?
 - In hoeverre draagt het CJG als netwerkorganisatie hieraan bij (Inloopsprekuren, E-consult)? En uw organisatie?
3. organiseren van een sluitende jeugdketen (min 9 maanden tot 23 jaar): aanbod en samenwerking;
 - in hoeverre is er voor – 9 maanden tot 23 jaar een sluitende keten gerealiseerd? Een sluitend aanbod?
 - In hoeverre is in deze keten aanbod richting doelgroepen aanwezig?
 - In hoeverre is in deze keten de benodigde samenwerking gerealiseerd?
 - In hoeverre heeft het CJG als netwerkorganisatie hieraan bijgedragen? (vraag naar samenwerking op casusniveau; verwijzindex risicjongeren)
4. er naar streven dat alle professionals en organisaties die met kinderen, jongeren en hun ouders/verzorgers werken onderdeel uitmaken van het CJG.
 - Zijn de huidige organisaties de juiste organisaties?
 - Zitten van deze organisaties de juiste functies actief binnen het CJG?
 - Ontbreken er organisaties en zo ja, welke functies?
 - Deze doelen overziend, zijn deze nog juist of vindt u dat een aanpassing nodig is?

C. Tot slot 15 minuten

- Als u de samenwerking in het CJG een cijfer tussen 0 en 10 moet geven, wat geeft u dan?
- Wat zijn kansen voor het CJG?
- Wat zijn valkuilen voor het CJG?
- Heeft u nog verdere opmerkingen of vragen?

2 Bijlage: Deelnemers interviews

Marieke van Aalsburg	OZC Zutphen
Judith Arts	Perspectief Zutphen
Ivo Beutick	GGD Noord- en Oost-Gelderland
Carola Bijen	Gemeente Zutphen
Fons Flierman	MEE Oost Gelderland
Hilke Fokkinga	Jeugdbescherming Gelderland
Marieke Harkink	Samenwerkingsverband IJssel/Berkel
Paulien Harmelink	Jeugdbescherming Gelderland
Wilma Heesen	Yunio
Sylvia Koiter	Gemeente Zutphen
Ilona Koops	Perspectief Zutphen
Brenda Perfors	Samenwerkingsverband IJssel/Berkel
Jaap van Riet	Samenwerkingsverband VO
Marlien Schep	Yunio
Erma Schut	GGD Noord- en Oost-Gelderland
Ernst Simmering	OZC Zutphen
Joke Westdijk	Gemeente Zutphen

Beleidsmakers in de Volksgezondheid staan voor de lastige opdracht om bij afnemende financiële ruimte antwoorden te vinden voor toenemende gezondheidsproblemen onder de bevolking. Dat vraagt om ingrijpende en verantwoorde keuzes.

Het Evaluatiebureau Publieke gezondheid is specialist in het verkrijgen van praktische informatie over interventies in de publieke gezondheid. Het Evaluatiebureau biedt beleidsmakers handvatten waarmee zij ingrijpende keuzes op verantwoorde wijze kunnen maken. Dat doen we in alle gevallen praktisch, verbazingwekkend betaalbaar, en met academisch gestoelde kennis. Zo maken we beleidsmakers sterker.

Evaluatiebureau Publieke Gezondheid

Postbus 3

7200 AA Zutphen

088 - 443 37 05

info@evaluatiebureau.nl

www.evaluatiebureau.nl

Initiatief van:

Partners:

© Evaluatiebureau Publieke Gezondheid – juli 2016

Overname van gegevens is toegestaan, mits voorzien van bronvermelding.